

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КРАУДСОРСИНГА ДЛЯ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

*Лефтер Ю.О., аспірант
Житомирського державного технологічного університету
Коцюба І.Г., к.т.н., доц., зав. каф. екології ЖДТУ
м. Житомир, вул. Чуднівська, 103, Україна
chaszmin30@gmail.com*

Одна з найбільш важливих проблем вирішення тих чи інших завдань, пов'язаних зі станом довкілля та в сфері поводження з відходами, вважається відбір і застосування якісно нових інноваційних технологій. Класичні способи управління з відходами витратили свої можливості і вимагають новітніх теоретичних досліджень, інноваційних громадських технологій управління, які засновані на їх практичних дій. Екокраудсорсинг – це перенесення окремих природоохоронних функцій шляхом комп'ютерних мереж на невизначену ділянку осіб в основі публічної площині, що не має на увазі завершення трудового договору. В такому випадку є екокраудсорсинг – це дійсно новий аспект з метою вирішення складних проблем та питань у природоохоронній сфері. Екокраудсорсинг ґрунтується на розумі "натовпу" учасників природоохоронного руху. Екокраудсорсинг є організаційно і методично упорядкованою моделлю онлайн-взаємодії влади з суспільством і не має нічого спільного з такими підходами традиційного екологічного менеджменту, як "консультації з громадськістю", "звернення громадян" або "гарячі лінії". Це більш складна технологія, застосування якої вимагає від екологічного менеджменту певних послідовних дій. Для розробки методу екологічного краудсорсингу для управління поводженням з відходами сформуємо систему основних понять та визначень.

Визначення 1. Екокраудсорсинг для управління поводженням з відходами – це перенесення окремих природоохоронних функцій в публічну площину комп'ютерних мереж на невизначену кількість осіб для зменшення відходоутворення, що не передбачає наявності трудових відносин.

Визначення 2. Екокраудсорсинг платформа управління поводженням з відходами – технологія, яка забезпечує реалізацію екокраудпроєкту поводження з відходами та дозволяє організувати реалізацію декількох краудпроєктів.

Таким чином, екокраудсорсинг є сучасним підходом для вирішення певних завдань, проблем або ситуацій, які можуть виникнути між різними соціальними і державними структурами в природоохоронній сфері. Він є інструментом постанови завдань для різної категорії людей/населення певної території або надання допомоги в зменшенні наслідків впливу результатів природних катастроф. Отже, технологія є достатньо універсальною. Сформований підхід та понятійно-категорійний апарат екокраудсорсингу дозволяє побудувати модель відповідної екокраудсорсингової платформи для управління поводженням з відходами.

Зазвичай традиційними стейкхолдерами системи поводження з відходами є державні і муніципальні структури (органи державної влади в сфері поводження з відходами, муніципальні структури з управління поводженням з відходами, органи державного екологічного управління тощо); виробничі та бізнес-структури (підприємства, які генерують промислові відходи, підприємства, що переробляють відходи, виробники твердих комунальних відходів (домогосподарства, офіси, торгові підприємства, школи, лікарні, підприємства тощо), пункти збору та переробки вторинних ресурсів, спеціалізовані транспортні підприємства, сміттепереробні підприємства, полігони тощо). В останні часи активними учасниками впливу на систему поводження з відходами мають громадські організації, заклади освіти та неформальні об'єднання громадян, саме це створює основу для реалізації екокраудсорсингових підходів для управління системою поводженням з відходами. Ініціаторами (замовниками) крауд-проєктів найчастіше виступають державні структури, які визначають проблеми, формують критерії фільтрації наслідків і відбору необхідної інформації, визначають завдання, ресурси тощо. Виконавцями – представники «крауд» (громади або населення). Організація взаємодії між ними на основі представлена в екокраудсорсинговій моделі реалізації механізму поводження з відходами, що розроблена на основі.

Екокраудсорсинг в системі управління поводженням з відходами є особливим методом впровадження суспільних відносин в практику державного управління. Метод може реалізовуватись такими кроками. Таким чином, внаслідок проведеного аналізу визначено, що екологічні організації й компанії зацікавлені в застосуванні екокраудсорсингу в своїй роботі, оскільки наявність зворотного зв'язку подібного проєкту допомагає в здійсненні природоохоронної діяльності. Для участі в екокраудсорсингових проєктах не обов'язково бути членом якої-небудь соціальної компанії. Застосовувати екокраудсорсинг з метою постанови природоохоронних проблем можуть як муніципальні, так і громадські організації, як комерційні, так і некомерційні організації. Його застосування надає можливість реалізовувати масштабні природоохоронні масштабні проєкти і дозволяють залучати до їх здійснення широкі маси населення.